

**Προς τον Αν. Υπουργό ΥΠΕΝ κ Σ. Φάμελλο του Υπουργείου
Περιβάλλοντος και Ενέργειας**

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 2017

**Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί του σχεδίου ΠΔ «... Εθνικού Πάρκου Δάσους
Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου...»**

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η Επιτροπή ΦΥΣΗ 2000, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, διατυπώνει τη γνώμη της, την οποία εγγράφως σας διαβιβάζω σε ό,τι αφορά στο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος «Χαρακτηρισμός της χερσαίας περιοχής του δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου ως Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου, καθορισμός ζωνών προστασίας αυτού, χρήσεων, όρων και περιορισμών».

Η Επιτροπή Φύση 2000 συγκλήθηκε σε συνεδρία την 25.1.2017 και ώρα 1030 στις εγκαταστάσεις του ΥΠΕΝ (Μεσογείων 119, Αθήνα) μετά από πρόσκληση των μελών, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη είχαν ενημερωθεί από τον Πρόεδρο της Επιτροπής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για το περιεχόμενο του σχεδίου Π.Δ., είχαν στη διάθεση τους επαρκή τεκμηρίωση καθώς και τις παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στη διαβούλευση και είχε ζητηθεί η έγκαιρη προετοιμασία απόψεων και σχολίων. Τα μέλη της επιτροπής σχολίασαν, αντάλλαξαν απόψεις επί του συνόλου και επί των άρθρων του σχεδίου Π.Δ. και κατέθεσαν τις τελικές απόψεις τους στη συνεδρίαση της Επιτροπής.

Με βάση το σύνολο των απόψεων των μελών της, λαμβάνοντας υπόψη και τα σχόλια της ανοικτής διαβούλευσης η **Επιτροπή διατυπώνει κατ' αρχήν θετική γνώμη για το σχέδιο Π.Δ.** Παραθέτει επίσης παρακάτω κάποιες παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων άρθρων του σχεδίου.

Το σχέδιο Π.Δ. για το Εθνικό Πάρκο Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου αποτελεί σημαντική εξέλιξη για την ολοκλήρωση της θεσμικής προστασίας της περιοχής καθώς και καθοριστικό παράγοντα για τη βιώσιμη ανάπτυξή της. Το προτεινόμενο σχέδιο βασίζεται στην εγκεκριμένη ΕΠΜ, την υφιστάμενη Κ.Υ.Α. και αξιοποιεί τη γνώση και την εμπειρία του αρμόδιου φορέα διαχείρισης της υφιστάμενης προστατευόμενης περιοχής και άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.

Παρατηρήσεις επί του σχεδίου Π.Δ.

- 1) Σε κάθε ζώνη ορίζεται ένας «διαχειριστικός στόχος». Με δεδομένο ότι ο σκοπός του διατάγματος δεν περιορίζεται στη διαχείριση της περιοχής αλλά και στην «προστασία και διατήρηση», σε κάθε ζώνη δύναται να ορίζονται επιμέρους στόχοι, πρόσθετοι στους γενικούς στόχους του διατάγματος. Ως εκ τούτου, δεν είναι

κατανοητό ποιος ο σκοπός ορισμού «διαχειριστικού» και όχι ευρύτερου στόχου προστασίας. Εξάλλου η διαχείριση αποτελεί σημαντικό και απαραίτητο εργαλείο για την επίτευξη όλων των στόχων προστασίας μίας προστατευόμενης περιοχής. Συνεπώς, Προτείνεται η διαγραφή της λέξης «διαχειριστικός».

2) Επειδή στην έκταση του Εθνικού Πάρκου πιθανόν υφίστανται εκτάσεις που δεν προστατεύονται από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας, στα σημεία που αναφέρεται ότι απαιτείται η έγκριση της Δασικής Υπηρεσίας πρέπει να συμπληρωθεί η έκφραση «όπου απαιτείται».

3) Διαφοροποίηση μεταξύ των ζωνών A1 και A2

A3: Ο όρος A3 αποτελεί κοινό όρο για τις ζώνες A1 και A2. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Ζώνη A1 συγκεντρώνονται οι φωλιές του μαυρόγυπα και του ασπροπάρη, στη ζώνη αυτή δεν θα πρέπει να επιτρέπονται η επίσκεψη ή άλλες οικοτουριστικές δραστηριότητες και αντίστοιχες υποδομές, οι οποίες ορθά επιτρέπονται (βλ. όρος A.15) στη ζώνη A2, στην οποία θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για την κατασκευή, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία των σχετικών υποδομών. Συγκεκριμένα προτείνεται:

i. η αναδιατύπωση του όρου A3 όσον αφορά την κοινή εφαρμογή στη ζώνη A1 και A2 ως εξής:

«Η κατασκευή, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία υποδομών, (πινακίδες και οριοσήματα, επιστημονικός εξοπλισμός και υποδομές φύλαξης και προστασίας από φυσικές καταστροφές) από φυσικά υλικά εναρμονισμένα με το φυσικό περιβάλλον της περιοχή για την οργάνωση των επιτρεπομένων στο παρόν Διάταγμα δραστηριοτήτων και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης της περιοχής.»

ii. η μεταφορά του όρου A.3 ως έχει στο σχέδιο Π.Δ. ως A16 (A15α) όσον αφορά στη ζώνη A2.

A.6: Η πρόβλεψη της παραγράφου A.6. για λήξη της περιόδου εκτέλεσης εργασιών διαχείρισης της δασικής βλάστησης και των σημαντικών οικοτόπων των προστατευόμενων ειδών της χλωρίδας και πανίδας στις 30 Απριλίου είναι μη συμβατή με τις αναπαραγωγικές περιόδους, των μόνιμων και μεταναστευτικών ειδών αρπακτικών πουλιών που φωλιάζουν στην περιοχή A του Εθνικού Πάρκου και αποτελούν το κύριο προστατευτέο αντικείμενο της περιοχής. Η διαφύλαξη αδιατάρακτης της αναπαραγωγικής περιόδου είναι απαραίτητη για την προστασία των ειδών αυτών. Συγκεκριμένα, η αναπαραγωγική περίοδος των ειδών της ορνιθοπανίδας είναι η παρακάτω:

- το όρνιο μέσα Δεκεμβρίου μέχρι τέλη Ιουλίου,
- ο μαυρόγυπας μέσα Ιανουαρίου μέχρι τέλη Αυγούστου,
- ο χρυσαετός και η αετογερακίνα αρχές Μαρτίου μέχρι τέλη Ιουλίου,
- ο σπάνιος πλέον μεταναστευτικός ασπροπάρης μέσα Μαρτίου μέχρι μέσα Σεπτέμβρη,
- όλα τα υπόλοιπα μεταναστευτικά είδη από αρχές Μαρτίου έως 15 Απριλίου, οπότε έχουν όλα καταφθάσει και εγκαθιδρύσει τις επικράτειές τους και τις φωλιές τους μέχρι μέσα Αυγούστου.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα προτείνονται οι παρακάτω επιλογές:

- i. η αναδιατύπωση του όρου Α6 όσον αφορά στη ζώνη Α1 που αποτελεί την κύρια περιοχή αναπαραγωγή του μαυρόγυπα και του ασπροπάρη, ως εξής «*Η εκτέλεση εργασιών διαχείρισης ... κατά την περίοδο από 1 Σεπτεμβρίου – 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους*» και
 - ii. η προσθήκη ειδικού όρου Α13α ώστε να επιμηκυνθεί η περίοδος υλοποίησης του Ειδικού Διαχειριστικού Σχεδίου, για τη ζώνη Α2 ως εξής «*Η εκτέλεση εργασιών διαχείρισης ... κατά την περίοδο 1 Σεπτεμβρίου – 28 Φεβρουαρίου κάθε έτους.*»
 - iii. Αν ο διαχωρισμός μεταξύ των δύο ζωνών (Α1 και Α2) δεν προκριθεί, τότε θα πρέπει η διάρκεια των εργασιών να καθοριστεί στον όρο Α6 και για τις δύο ζώνες από 1 Σεπτεμβρίου – 31 Δεκεμβρίου.
- 4) Άρθρο 3: Να προστεθεί ένας ακόμη όρος στο τέλος με αρίθμηση ως Α17 (Α15β): «*Η εκτέλεση έργων συντήρησης – αποκατάστασης τυχόν υφιστάμενων μνημείων, με αποκλειστικό σκοπό την προστασίας τους. Οι εργασίες θα πρέπει να λαμβάνουν χώρα εκτός αναπαραγωγικής περιόδου των αρπακτικών πουλιών 1 Σεπτεμβρίου-31 Δεκεμβρίου) λαμβάνοντας υπόψη και τον όρο Α4 ως προς τη κίνηση των οχημάτων.*»
- 5) Β.1: Σε αντίθεση με την περιοχή Α, δεν απαιτείται «ειδικό διαχειριστικό σχέδιο» για την περιοχή Β, καθώς η διαχείριση αυτής της περιοχής θα καλυφθεί επαρκώς από τις προβλέψεις του Σχεδίου Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου που προβλέπει το π.δ., καθώς και τις δασικές διαχειριστικές μελέτες, που εκπονούνται βάσει της δασικής νομοθεσίας.
- 6) Στον όρο Α14 όπου αναφέρεται η έκφραση «εγκατάσταση μαντριών, στεγάστρων και κινητών υποδομών σίτισης» να αντικατασταθεί με την έκφραση «εγκατάσταση καταλυμάτων ζώων σύμφωνα με την παρ. 1α άρθρο 2 ν. 4056/2012».
- 7) Στον όρο Β14 όπου αναφέρεται η έκφραση «εγκατάσταση μαντριών, στεγάστρων και κινητών υποδομών σίτισης» να αντικατασταθεί με την έκφραση «εγκατάσταση καταλυμάτων ζώων σύμφωνα με την παρ. 1 άρθρο 2 ν. 4056/2012».
- 8) Στον όρο Β 16, εφόσον δεν εννοείται, να διευκρινιστεί ότι η διάταξη αφορά και μονάδες μικρότερης δυναμικότητας ≤ Υποκατηγορίας Α2 της 7ης Ομάδας του Παραρτήματος VII της ΥΑ 1958/2012 (ΦΕΚ Β' 21).
- 9) Β.17-Β.19: Οι προβλέψεις των όρων αυτών, με την εξαίρεση της ορθής απαγόρευσης των αιολικών πάρκων από το Εθνικό Πάρκο, δεν είναι διατυπωμένες με σαφήνεια ώστε να γίνεται κατανοητό ποιες άλλες μονάδες παραγωγής ΑΠΕ επιτρέπονται και ποιες απαγορεύονται.
- 10) Β. 26: Ο όρος αυτός δεν θα πρέπει να περιορίζεται στη ζώνη Β.3 αλλά να ισχύει και στις ζώνες Β1, Β2α, Β2β και Β2γ, όπου υπάρχουν μαντριά ή θα μπορούσαν να γίνουν νέα μαντριά.

- 11) Άρθρο 4: Να προστεθεί γενική διάταξη (Γ.1.κ α) στις διατάξεις που δεν επιτρέπονται: «*Η μεταβολή της αυτοφυούς βλάστησης στις όχθες των ρεμάτων και σε απόσταση 20μ. εκατέρωθεν αυτών*», όρος που υπάρχει και στην υφιστάμενη ΚΥΑ.
- 12) Άρθρο 4: Να προστεθεί γενική διάταξη (Γ.1.κ β) στις διατάξεις που δεν επιτρέπονται: «*Η φύτευση μη αυτοφυών και ειδικά ξενικών ξυλωδών ειδών στις παρυφές του οδικού δικτύου, στις παρυφές φυσικών οικοτόπων και ως μέσου διαχείρισης ρεμάτων και χειμάρρων*».
- 13) Απαιτείται επικαιροποίηση αναφορών σε νομοθεσία που έχει αναθεωρηθεί ή τροποποιηθεί (βλ. όροι Α14 - παρ. 1.α άρθ. 2 του ν. 4056/2012 (Α'52), / Β.14 - παρ. 1 άρθ. 2 του ν. 4056/2012 (Α'52), και όροι Β.15-Β.19 – ν. 4056/2012) καθώς και έλεγχος σχετικά με άλλες ισχύουσες διατάξεις, όπως το άρθρο 3, παρ. 3 του ν. 4351/2016 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» στον οποίο προβλέπεται γνωμοδότηση του φορέα διαχείρισης προστατευόμενης περιοχής κατά την εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, εφόσον οι εκτάσεις περιλαμβάνονται εντός των ορίων ευθύνης φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

Για την επιτροπή φύση 2000

Ο Πρόεδρος

Δρ. Β. Λυκούσης